

УДК 004.358

Андреєва А.О.¹, Співак С.М.²

¹ студ. гр. ОТ-31, ВСП «Виноградівський фаховий коледж Мукачівського державного університету», м. Виноградів

² викладач, ВСП «Виноградівський фаховий коледж Мукачівського державного університету», м. Виноградів

ВІРТУАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

З кожним роком галузь туризму змінюється, вдосконалюється.

Виникають нові, сучасні, часом незвичайні види туризму. Розглянемо віртуальний туризм, адже в сучасних умовах доступ до значної частини території України обмежено, тому актуальними стають віртуальні тури по туристичним об'єктам.

Віртуальний туризм – це вид туризму, який став можливим завдяки сучасним комп'ютерним технологіям, електронним комунікаційним засобам і можливостям інтернету. Він дозволяє мандрівникам «відвідувати» різні локації в онлайн-форматі, використовуючи 3D-технології, віртуальну реальність та інші цифрові інструменти. Віртуальний туризм може набувати різних форм, включаючи віртуальну реальність (Virtual reality, VR) – повне занурення у цифрове середовище, доповнену реальність (Augmented reality, AR) – накладення реального світу на віртуальні елементи та змішану реальність (Mixed reality, MR) – де користувачі можуть взаємодіяти як з фізичним, так і з віртуальним середовищем [3].

Віртуальний туризм дозволяє сформувати позитивний імідж туристського регіону чи окремого населеного пункту. Використовуючи 3D-технології і один з розроблених сайтів (наприклад, Google Планета Земля), можна ознайомитися з туристичними атракціями і обдумати реальний візит до них. Інші розробки корпорації Google також дозволяють здійснити подорож до будь-якої точки планети, чи навіть космічного простору. Цікавою є тематична онлайн-експозиція, присвячена світу живої природи і еволюції людства, створена даною компанією.

Сьогодні завдяки сервісам Гугл є можливість скласти віртуальну екскурсію самостійно, використовуючи безкоштовні онлайн-сервіси, зокрема:

- онлайн-сервіс Tour Builder, створений на основі Гугл-мапи та інструменту Google Earth, за допомогою якого можна швидко і просто створити унікальний 2D або 3D-тур;
- сервіс StoryMapJS, що дозволяє спроектувати віртуальні подорожі у вигляді інтерактивних мап;
- інструмент для викладачів і учнів Tour Creator, який допомагає

створювати віртуальні тури, використовуючи зображення з Google Street View або власні 360-градусні фотографії;

– сервіс 360Cities – це галерея 3D-панорам з усього світу; Google Arts & Culture, який дає змогу досліджувати колекції творів мистецтва по всьому світу в найдрібніших деталях [2].

Велика кількість Інтернет-сайтів пропонують віртуальні подорожі до визначних історичних, культурних, архітектурних та природних пам'яток і об'єктів. Такі подорожі містять детальні описи, фото та відео, що створюють ефект присутності та допомагають відчувати атмосферу цих місць.

Напевно, найпопулярнішими об'єктами для віртуальних екскурсій є замки та музеї: Версальський палац та Лувр у Франції, Галерея Уффіці в Італії, Національний музей антропології у Мексиці, музей Ван Гога у Нідерландах, Метрополітен-музей в США та інші. В Україні користуються популярністю віртуальні тури до Золочівського замку, Палацу Потоцьких, Підгорецького замку, Олеського замку, Палацу К. Разумовського в Батурині. Віртуальні екскурсії пропонують вітчизняні музеї (переважно історичного чи етнографічного профілю) – музей М. Грушевського, Музей писанкового розпису в Коломиї, тощо.

Віртуальний туризм для нас на сьогодні дозволяє ще раз нагадати про Україну, разом з тим акцентуючи увагу на нашому потужному туристично-рекреаційному потенціалі.

В Україні у 2017 р. український офіс компанії Google разом з Міністерством культури України, створили спеціальний сайт «Музеї України просто неба», що дозволяє здійснити віртуальну подорож сімома скансенами в різних регіонах України. Саме музеї під відкритим небом викликають жвавий інтерес серед туристів різного віку. Відвідуючи їх (навіть віртуально) екскурсанти вдосконалюють свої знання про народну архітектуру і побут, традиції і культуру.

У 2018 р. компанія Lenovo запустила масштабний проект віртуального контенту – «Київ з ранку до світанку». Це VR-застосунок для віртуальної

подорожі знаковими, але багатьом ще невідомими, місцями столиці України. Під час VR-туру учасники відвідують шість його найбільш незвичайних місць і стають безпосередніми учасниками подій, які відбуваються в них. Пройти віртуальну екскурсію містом можна за допомогою VR шолома Lenovo Explorer, безкоштовно завантаживши застосунок з сайту lenovo.ua/vrkyiv/. Розробкою застосунку займалася українська студія Sensorama Lab [4].

До запропонованого туру «Київ з ранку до світанку» включені Будинок звукозапису Українського радіо, Київський Велотрек, Технопарк UNIT city, Театр на Подолі, Арт-завод Платформа та Національна бібліотека імені Вернадського.

Київська область пропонує низку віртуальних турів, які охоплюють історично задукоментовані міста та природні об'єкти регіону, що постраждали від повномасштабного вторгнення з РФ. Це дає змогу дізнатись більше про трагічні події міст, а також популяризує визначні пам'ятки. Ці маршрути, доступні на платформі Kyiv Region Tours, допомагають користувачам побачити різні куточки області навіть у випадку неможливості особистої присутності.

Туризм зупинився на територіях, які охоплені військовими діями, проте став актуальним там, де відбувся один із багатьох найбільш кривавих військових злочинів цієї війни – міста Київської області – Буча, Ірпінь, Гостомель, Бородянка. Коли у серпні 2022 року відома туристична компанія VisitUkraine почала пропонувати тури зруйнованими містами, у соцмережах здійнялася буря критики та дискусій, проте, місцева влада обрала п'ять місць, пов'язаних з окупацією. Було встановлено таблички, де за QR-кодом можна прочитати, про події, що там відбувалися. На сайті міської адміністрації також є віртуальна мапа цих локацій [1].

На жаль, російсько-українська війна триває і тому актуальність віртуального відвідування туристичних об'єктів зокрема, і тих що пов'язані з воєнними діями, продовжує зростати.

Таким чином, з огляду на все вищесказане, можна зробити висновок про те, що віртуальні екскурсії мають великий потенціал, ще не до кінця оцінений в

Україні. Вони мають свої переваги, можуть бути особливо затребуваними у певних категорій населення, сприяють розвитку туристичного попиту, а віртуальний туризм став інноваційним засобом реклами національного туристичного продукту та презентації туристичного потенціалу. В умовах глобальної цифровізації використання віртуальних технологій в туристичному бізнесі є одним із найпопулярніших інструментів розвитку масової доступності в туризмі.

Список використаних джерел:

1. Андреева А, Співак С. Дарк туризм в Україні: минуле і сьогодення. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених Географічні аспекти просторової організації території, суспільства та збалансованого природокористування: (Україна, м. Мукачєво, 22-24 травня 2024 р.). Мукачєво: МДУ, 2024, 208 с. С. 47
2. Марусей Т. В. Віртуальна екскурсія як напрямок розвитку сучасного туризму. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26.
3. Buhalis D., Karatay N. Mixed reality (MR) for generation Z in cultural heritage tourism towards Metaverse . Information and communication technologies in tourism 2022 : Proceedings of the ENTER 2022 eTourism Conference (January 11-14, 2022) / Eds: J.L. Stienmetz, B. Ferrer-Rosell, D. Massimo. Switzerland: Springer, Cham, 2022. pp. 16–27. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-94751-4_2.
4. Київ з ранку до світанку. Режим доступу: <https://lenovo.ua/blog/vr-dodatok-kiyiv-z-ranku-do-svitanku-pershij-virtualnij-tur-stoliceyu-ukrayini>